

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: **Jan Urban**

Název práce: ***Srovnání přístupu Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího soudu Spojených států amerických k některým aspektům svobody projevu***

Datum odevzdání práce: 30. června 2016

Diplomová práce Jana Urbana se zabývá mimořádně aktuálním tématem, totiž mezemi svobody projevu v oblasti nenávistných projevů (*hate speech*) podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího soudu USA.

Diplomant se opírá o českou i zahraniční literaturu, rozebírá klíčová rozhodnutí ESLP a Nejvyššího soudu USA, snaží se přístupy obou soudů porovnat a zamyslet se, zda existuje optimální řešení problému nenávistných projevů.

V kap. II.2 začíná historickým vývojem, v němž klíčovou roli hraje učení Johna Stuarta Milla. Rozbor judikatury ESLP v kap. III.2 ústí v závěr, že ESLP umožňuje postihování i takových nenávistných projevů, které nevybízejí k násilí, čímž se odlišuje od přístupu Nejvyššího soudu USA. Snaží se rovněž přihlédnout ke konceptu bránící se demokracie, ale tématu se jen lehce dotýká. Rozbory judikatury Nejvyššího soudu USA se kromě samotných rozsudků opírají o vybrané tituly americké odborné literatury. Americký přístup k nenávistným projevům vychází z pojmů volného trhu myšlenek a bezprostředně hrozícího nebezpečí.

V závěru (kap. IV) jsou oba přístupy konfrontovány a klíčové rozhodnutí Nejvyššího soudu USA *National Socialist Party of America v. Village of Skokie*, 432 U.S. 43 (1977), známé též jako *Smith v. Collin*, je podrobeno pětistupňovému testu používanému ESLP; podle diplomanta by ESLP dospěl k opačnému závěru. Prostor je věnován i kritice používání čl. 17 Úmluvy (zákaz zneužití práva) Evropským soudem pro lidská práva.

Ze samotného závěru je patrné, že diplomantovi je přece jen bližší americký přístup, vycházející z doktríny obsahově neutrálních omezení, blízké ideji svobodného trhu myšlenek a myšlenkám Johna Stuarta Milla.

Provedené závěrečné srovnání americké a evropské judikatury mohlo být propracovanější a autorem nabídnuté vlastní řešení mohlo mít jasnější kontury, ale i takto přispívá diplomová práce k projasnění důležité otázky mezí svobody projevu v případě nenávistných projevů.

Při obhajobě by diplomant mohl vysvětlit pětistupňový test používaný ESLP a aplikovat ho na některý z aktuálních kontroverzních případů v České republice.

Práce svým rozsahem (cca 65 normostran) i formou vyhovuje požadavkům na ni kladeným, větší pozornost však mohla být věnována některým poznámkám pod čarou (zvláště poznámky obsahující internetové odkazy by měly obsahovat např. alespoň název citovaného dokumentu). Text je dobře čitelný, občas ale chybí čárky či mezery. Seznam použité judikatury by bylo vhodné třídit a řadit podle provenience a času.

Práci doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím stupněm **velmi dobře**.

V Praze dne 4. září 2016.

Doc. JUDr. PhDr. Jan Wintr, Ph.D.